

Harsosääsket ja niiden torjunta

HARSOSÄÄSKI

- **Tunnistus:** aikuinen harsosääski on 3–5 mm pituinen musta, hoikka sääski. Sillä on pitkät jalat ja helminauhamaiset tuntosarvet. Harsosääskitoukka on läpinäkyvä, jalaton ja sillä on musta pääkapseli. Toukat voivat kasvaa jopa 8 mm pituisiksi. Harsosääsket viihtyvät kosteissa oloissa. Usein pelkkä liikakastelun välttäminen ja kasvualustan pinnan kuivahtaminen vähentää harsosääskimäärää.
- **Oireet:** toukat elävät kasvualustan pinnalla syöden hiusjuurakkoa, suuri määrä toukkia mm. haittaa juurtumista. Toukat myös saattavat syödä kasvualustan pintaa koskevia lehtiä.
- **Torjunta:**
  - Liima-ansoilla voidaan tarkkailla ja pyydystää aikuisia harsosääskiä.
  - Toukkia taas torjuvat harsosääskipetopunkit (*Stratiolaelaps scimitus*) ja isosukkulamadot (*Steinernema feltiae*).

Irene Väinänen, Marika Linnamäki, Anneliina Hietanen

LIIMA-ANSAT

- **Yleistä:** liima-ansoja käytetään lentävien kasvin-tuhoojien tarkkailussa sekä torjunnassa. Keltaisilla liima-ansoilla pyydystetään muun muassa harsosääskiä, jauhiaisia, ripsiäisiä sekä siivellisiä kirvoja.
- **Käyttö:** liima-ansat ovat kartonkia ja niissä on kuivumatonta hyönteisliimaa. Liiman päällä on suojapaperi, joka poistetaan ennen käyttöä. Ansan reunoissa on reikiä, joiden läpi voi pujottaa esimerkiksi puutikun. Tikun kanssa ansa on helppo esim. laittaa pystyyn kasvustoon.
- **Huomioitavaa:** ansat pyydystävät myös lentäviä hyötyeläimiä. Älä levitä siivellisiä torjuntaeläimiä lähellä liima-ansoja.
- **Liima-ansat:**
  - keltainen, yksipuolinen 10 × 25 cm, 10/50 kpl/pkt
  - keltainen, yksipuolinen 20 × 25 cm, 25 kpl/pkt

**Tarhurin
pu**

Biotus Oy
Tiilenlyöjänkatu 5, 30100 Forssa
puhelin 050 309 0810
www.tarhurinapu.fi
neuvonta@tarhurinapu.fi

Harsosääsket ja niiden torjunta

ISOSUKKULA (*Steinernema feltiae*)

- **Yleistä:** isosukkulat ovat mikroskooppisen pieniä sukkulamatoja. Ne tappavat maassa eläviä harsosääskitoukkia. Sukkulamadot levitetään kasvualustan pinnalle, josta ne hakeutuvat isäntäeliönsä. Ihmisille tai kotieläimille isosukkuloista ei ole vaaraa.
- **Levitys:** liota sukkulamadot ensin pieneen määrään vettä. Riko mahdolliset kokkareet, jotta seoksesta tulee tasainen. Anna matojen liueta noin viisi minuuttia ja sen jälkeen laimenna vedellä kastelukannu täyteen. Sekoita seosta välillä, jotta sukkulamadot eivät vajoa astian pohjaan. Käytä sukkulamatoseos kokonaisuudessaan välittömästi.
- **Pakkauskoot ja levitysmäärät:**
  - 10 miljoonaa: riittää noin 10 m²:lle (kotioloissa yksi miljoona/m²:lle). Laita esim. 3–5 litran kastelukannuun noin 0,5 litraa vettä, liota sukkulamadot siihen ja muista sekoittaa. Täytä kannu sitten kokonaan vedellä. Käytä seos välittömästi. Pakkauksen voi käyttää enintään kahdessa osassa.
  - 50 miljoonaa: riittää noin 50 m²:lle. Sekoita koko pussin sisältö 10 litraan vettä. Kaksi litraa sekoitettua liuosta käytetään yhden neliömetrin alueelle. Pakkauksen voi käyttää enintään kolmessa osassa.
- **Huomioitavaa:**
  - Sukkulamatopakkaus voidaan käyttää muutamassa osassa. Sulje avattu pakkaus tiiviisti teipillä ja säilytä viileässä (5–8 astetta). Käytä muutaman viikon sisällä! Huomioi myös pakkaukseen merkitty ”Parasta ennen” -päivämäärä.
  - Veteen liotettu sukkulamatoseos ei kestä säilytystä, käytä se välittömästi!
  - Sukkulamatoja voidaan käyttää yhdessä harsosääskipetopunkkien kanssa.

Katrianna Leino, Jarmo Holopainen

HARSOSÄÄSKIPETOPUNKKI (*Stratiolaelaps scimitus*)

- **Yleistä:** harsosääskipetopunkit ovat petoja. Harsosääskipetopunkki voi syödä päivän aikana jopa kahdeksan pientä harsosääskitoukkaa. Petopunkit syövät myös muuta kasvualustassa elävää pieneliöstöä.
- **Levitys:** punkit levitetään kantoaineessaan (multa/vermikulitti) pieniin kasoihin suoraan kasvualustan päälle. Levityksessä voit käyttää apuna esimerkiksi teelusikkaa tai suurempien ruukkujen kanssa ruokalusikkaa. Jos ruukut ovat irrallaan toisistaan, pitää jokaiseen ruukkuun laittaa oma kasa kantoainetta petoineen. Yleensä kertalevitys riittää.
- **Pakkauskoot ja levitysmäärät:**
  - 5 000 kpl (0,5 l): alle 30 kasville
  - 10 000 kpl (1 l): 30–60 kasville
  - 25 000 kpl (1 l): yli 60 kasville
- **Huomioitavaa:**
  - Jos harsosääskiä on runsaasti, suosittelemme suurempaa pakkauksetta.
  - Petopunkki ei kestä säilytystä jääkaapissa!

Tarhurin
pu

Biotus Oy
Tiilenlyöjänkatu 5, 30100 Forssa
puhelin 050 309 0810
www.tarhurinapu.fi
neuvonta@tarhurinapu.fi